

szor hangzott el minden szó a levegőbe! Örömkre szolgál, hogy régóta hangoztatott igazunkat olyan előkelő helyről erősítik meg, mint a *Huszdik Század*.

A tanács választja a szinügyi bizottságot.

— Igy javasolja a szervező bizottság. — Obláth Lipót a szinügyi bizottság elölrlése mellett. —

(Saját tudósítónktól.) Szombaton délután négy órakor a város szervező bizottsága Bokor Pál helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen előbb a tanítók fizetésekiegészítésének ügyével, azután a szinügyi bizottság kérdésével foglalkoztak. Az ülésen megjelentek az elnökön kívül Gaál Endre dr. kutlurtanácsos, előadó, Taschler Endre főjegyző, Koczor János adóügyi tanácsos, Turóczy Mihály dr. tiszti főügyész, továbbá Becsey Károly dr., Obláth Lipót és Papp Róbert dr. bizottsági tagok.

A tanítók fizetésrendezése ügyében jelentette az előadó, hogy a minisztertől leirat érkezett a városhoz, amelyben fölhívja, hogy a tanítók fizetésének kiegyezése tekintetében határozzon. A bizottság rövid vita után abban állapodott meg, hogy a tanítók fizetését az állami tanítók fizetésének skálája szerint javasolja kiegyezíteni.

Ezután a szinügyi bizottság ügyének tárgyalására tért át a szervező bizottság. Jelentette Gaál Endre, hogy a szinügyi bizottság ezidőszereint nem működik, mert nyolc tagja lemondott. Ezek: Back Bernát, Balassa Armin dr., Becsey Károly dr., Csernovitz Agenor, Kovács János, Szmolány Nándor, Weiner Miksa és Ujj József dr. Becsey Károly dr. és Weiner Miksa szóban, a többiek írásban jelentették be lemondásukat. A bizottság megmaradt tagjai tehát: Gerle Imre dr., Meák Gyula, Palócz László és Wimmer Fülöp. A tömeges lemondások után Wimmer Fülöp indítványt nyújtott be a közgyűléshez, amelyben arra való hivatkozással, — mondotta az előadó — hogy a közgyűlés talán nincs bizalommal a tanács által választott szinügyi bizottsági tagok iránt, annak kimondását kérte, hogy a bizottság tagjait a jövőben ne a tanács, hanem a közgyűlés válassza. Az indítványt a közgyűlés javaslatlétel végett kiadta a tanácsnak, a tanács azonban, miután ez a kérdés a város szervezetét érinti, véleményezés céljából a szervező bizottság elé utalta. Augusztusban Balassa Armin dr. szintén beadott egy indítványt, amelyben — az előadó szerint — azt mondja, hogy mivel a közgyűlés a szerződés meghosszabbításának tényében kifejezte, hogy az eddigi állapotokkal meg van elégedve, továbbra is tartsa fenn az eddig divott szokást, vagyis a tanács válassza a szinügyi bizottság tagjait. A tanács — mondotta Gaál dr. — amikor a szinügyi bizottság tagjait megválasztotta, mindenkor arra törekedett, hogy olyan egyének kerüljenek a bizottságba, akik a művészetnek valamelyik ágában valamennyire otthonosak, vagy valamiféle jogaimuk lehet a szinügyi bizottsági tagságra. Meák Gyulát azon a réven választották meg, hogy zeneértő, Back Bernátot ugyancsak, mert muzsikális ember, Szmolány Nándort azért, mert megírta a szegedi szinművészet történetét, Gerle Imre dr.-t, mert egy ízben sikerrel debutált a közgyűlésen, amikor szinügyi kérdéshez szólt hozzá és mert Gerle dr. elmagyarázta, hogy miféle külföldi színházakat látott. A tanács azonban, ha a közgyűlés azt a felfogását akarná kifejezni, hogy nem viseltetik bizalommal a tanács választotta szinügyi bizottság iránt, ehhez a jogához nem ragaszkodik föltétlenül. Utal arra, hogy mindössze másfél-két év előtt alkották csak meg a színházi szabályrendeletet, nem tartja tehát indokoltnak, hogy személyi differenciák miatt azt most megváltoztassák.

Obláth Lipót: Nem személyi differenciák!

Taschler Endre: Afölött kell határoznunk, elfogadjuk-e Wimmer Fülöpnek az indítványát, amelyet a közgyűlés hozzánk utalt, vagy sem. Balassa Armin dr. indítványát itt, a szervező bizottság ülésen, formai okokból nem tarthatom tárgyalhatónak, azt azonban kijelentem, hogy magamévá teszem.

Gaál dr.: Tehát döntsünk, elfogadjuk-e Wimmer indítványát vagy sem?

Obláth Lipót: Az én nézetem szerint egyáltalában meg kellene szüntetni a szinügyi bizottság intézményét annál is inkább, mert a tanácsnak meg van, vagy meg lehet az a joga, hogy a színházat ellenőrizze és a tanácsra senkise mondja majd, hogy trikó-bizottságosdit játszik. Ha azonban mégis ragaszkodunk ahhoz, hogy legyen szinügyi bizottság, akkor egy háromtagú, irodalmi emberekből álló bizottságot kell alakítani, hiszen a szinügyi bizottság működésének is az a célzata, hogy emelje a színház színvonalát. És sokkal inkább lehetővé válik ez úgy, ha egy háromtagú irodalmi bizottság gyakorol ellenőrzést a színház fölött mind művészi, mind etikai szempontból. Ilyen három ember válogatva akad Szegeden, ott van például Kovács János, Móra Ferenc...

Gaál dr.: Móra abszolúte nem foglalkozik a színházzal.

Turóczy Mihály dr.: Maradjunk, kérem, csak a tárgynál. Amit Obláth ur mond, azt egyszerűen el lehet intézni Almássyval.

Taschler: Amit Obláth ur az irodalmi emberekkel akar, azt az erkölcsi ellenőrzést el tudja végezni a rendőrség is. A szinügyi bizottság főleg a színház gazdasági dolgaival foglalkozik, rossz diszleteket megfelelőekkel cserélhet ki, ha rossz a zenekar, új embereket kér, megvédi a közönséget a helyárák fölemelése ellen...

Obláth: De a szinügyi bizottság ép az ellenkezőjét tette. Hozzájárult a helyárák fölemeléséhez.

Bokor Pál: Miután a szinügyi bizottság ezidőszereint nem létezik...

Gaál dr.: De igenis létezik! Ehez én ragaszkodom!

Bokor: Jó, hát csonka, de most afölött határozzunk uraim, hogy a jövőben a közgyűlés vagy továbbra is a tanács válassza a szinügyi bizottság tagjait. Helyt kell adni a közgyűlés akaratának, ha nem tetszik neki az, hogy a tanács választ.

Taschler: De most már nagyon is tetszik. Bizonyoság, hogy a szinülagzó szerződését meghosszabbította. Döntsünk azonban most már a fölött, elfogadjuk-e Wimmer indítványát vagy sem, vagy pedig Obláth ur szerint azt javasoljuk a közgyűlésnek, hogy az eddigi állapottal szemben szüntesse meg a szinügyi bizottságot.

Obláth: Fordítva tetszik föltenni a kérdést, mert előbb ki kell mondanunk, akarjuk-e a szinügyi bizottságot, vagy sem és ha igen, akkor lehet szó arról, hogy a tanács vagy a közgyűlés válassza a szinügyi bizottság tagjait.

Bokor: De ilyen indítvány nincs előttünk.

Obláth: Én indítványozom!

Gaál Endre dr. felolvassa a szabályrendeletnek a szinügyi bizottság tagjaira vonatkozó részét. Azt akarja kihozni ebből, hogy a szinügyi bizottságnak nemcsak azok a tagjai, akiket a tanács választ, hanem tagja még a rendőrfőkapitány, a tűzoltóparancsnok, a színházi felügyelő, a színházi gépész olyan esetekben, amikor a hatáskörükbe tartozó kérdésekről van szó. A szinügyi bizottság tehát szerinte olyan funkció teljesítésére hivatott, hogy annak eltöröléséről szó se lehet.

Papp Róbert dr.: A magam részéről elfogadom Wimmer Fülöp indítványát, mert azt hiszem, ha a szinügyi bizottság egy nagyobb számi testület ellenőrzése alatt áll, inkább alá van vetve a kritika kényszerének és aligha történhetnek olyan dolgok, mint a miylenek történtek.

Gaál: Kénytelen vagyok megvédeni a bizottságot az ellen, mintha nem teljesítette volna kötelességét.

Papp Róbert dr.: Egyes bizottsági tagokat értek.

Gaál: Ahoz semmi közünk, hogy egyik-másik bizottsági tag kifelé mit csinál.

Bokor Pál: Tehát Papp Róbert dr. bizottsági tag ur elfogadja Wimmer indítványát.

Papp: Igen.

Becsey Károly dr. szólalt fel most. Bocsmatot kér, hogy hozzászól a kérdéshez, de teljesen érdektelen benne, mert nem tagja már a szinügyi bizottságnak. Szerinte a színházi szerződés tartamáig legalább a régi állapotot kell fenntartani és csak azután foglalkozzanak azzal a kérdéssel, hogy kevesebb, vagy több tagból állítsák-e össze a szinügyi bizottságot. Most azonban, nézete szerint, maradjanak a régi álláspontnál. Wimmer indítványát nem fogadja el, mert nem tartja időszerűnek.

A bizottság ezután szótöbbséggel úgy határoz, hogy Wimmer Fülöp indítványt fölött napirendretérést javasol a közgyűlésnek.

Taschler Endre veszi át most a szót:

— Miután Wimmer indítványa fölött napirendre tértünk, az a kérdés most, fenntartassék-e a régi helyzet vagy sem.

Papp Róbert dr.: Mi az álláspontja ebben a Gaál tanácsos urnak, ha szabad kérdezni?

Gaál: Az, hogy töltsük be az üres állásokat.

Bokor: Szóval: tartassék fenn a régi állapot.

Obláth: Kérem dönteni afölött az indítványom fölött, hogy beszüntessék-e a szinügyi bizottságot, vagy sem.

A bizottság többsége nem fogadta el Obláth indítványát és a régi állapot fenntartása mellett határozott. Ezzel az ülés véget ért.

A szervező bizottságnak mai határozata nem lep meg bennünket, különösen azok után az előzmények után, melyek csekélyke részét már ismeri a közönség. Ezeknek az előzményeknek gazdag tárházát módunkban van egygyel újból szaporítani és azt a következőkben ismertetjük:

Előre tudva volt és tudósításunkból látható, hogy úgy is történt: a szervező bizottság mai ülésén Wimmer Fülöp indítványát tárgyalták a szinügyi bizottság átalakításáról. Gyakorlat, hogy az ilyen ülésre meghívják az indítványozót is, különösen ha ő maga is súlyt helyez erre. Gaál Endre dr. ennek a iraxisnak a mai esettel kapcsolatban így felelt meg:

Pénteken délelőtt fölhívta telefonon a kenderfonógyárat és aziránt érdeklődött, hogy Wimmer, akinek indítványát a szervező bizottság szombati ülésére napirendre tűzték, ma itthon lesz-e? A tanácsos ur azt a választ kapta, hogy Wimmer Fülöp egész nap itthon lesz és a nap bármely órájában rendelkezésre áll. Ezután az előzmény után a szervező bizottság szombaton délután valóban összeült, Wimmer indítványát letárgyalta, de ő az ülésen nem jelenhetett meg abból az egyszerű okból, mert nem kapott meghívót.

Tartózkodunk attól, hogy a hivatali ügyeknek ilyen módon való intézéséhez kritikát fűzzünk. Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy Gaál Endre dr. fölöttes hatósága és a közgyűlés mikor vetnek véget a kultura ilyen szolgálatának.

Bolgár tüntetés Oroszország ellen.

Pétervárról jelentik: A „Nowoje Wremja” egy konstantinápolyi közlés alapján írja: A konstantinápolyi orosz nagykövet (bujukderei kastélyában, ahol a nyarat szokta tölteni, ma estélyt adott a Konstantinápolyban időző bolgár békemeghatalmazottak tiszteletére, amelyre az egész diplomáciai testület hivatalos volt. A vendégsereg körében kínos szenzációt keltett, hogy a meghívottak közül egyetlen bolgár delegátus sem jelent meg.